

آشنایی با برخی اصطلاحات بازار سرمایه

ردیف	اصطلاح	تعریف
۱	ارزش یاب	کارشناس مالی است که دارایی‌ها و اوراق بهادار موضوع این قانون را مورد ارزشیابی قرار دهد.
۲	اساسنامه	اساسنامه نمونه شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مصوب هیئت مدیره سازمان.
۳	اطلاعات مهم	اطلاعاتی درباره رویدادها و تصمیمات مربوط به ناشر که بر قیمت اوراق بهادار ناشر و تصمیم سرمایه گذاران تاثیر با اهمیت داشته باشد.
۴	اطلاعات نهانی	هرگونه اطلاعات افشا نشده برای عموم که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم به اوراق بهادار، معاملات یا ناشر آن مربوط می‌شود، و در صورت انتشار، بر قیمت و یا تصمیم سرمایه گذاران برای معامله اوراق بهادار مربوط تاثیر می‌گذارد.
۵	اعلام عمومی	انتشار عمومی رای قطعی صادره توسط مرجع ذیصلاح .
۶	افشاء	ارسال اطلاعات به سازمان و انتشار عمومی و به موقع اطلاعات
۸	افشای فوری	افشای اطلاعات به محض آگاهی ناشر.
۹	امیدنامه	سندی که اهداف، نرخ بازده مورد انتظار، شرایط و نحوه تبدیل اوراق به سهام (در صورت لزوم) و سایر جزئیات مربوط به "طرح توسعه و نوسازی شرکت" را شرح می دهد و تصویری از آینده سرمایه گذاری برای تصمیم گیری در اختیار سرمایه گذاران (خریداران "اوراق مشارکت") قرار می دهد. این سند قبل از انتشار عمومی باید به تایید "امین"، "حسابرس" و "بورس" برسد. مجموعه اطلاعاتی است که ناشر جهت انتشار اوراق ملزم به ارائه آن به سازمان و سرمایه گذاران می باشد.
۱۰	امین	شخص حقوقی است که به نمایندگی از سرمایه گذاران و به منظور حفظ منافع آنان در چارچوب ضوابط، مسئولیت نظارت بر کل فرآیند عملیاتی اوراق اجاره را برعهده دارد.
۱۱	انتشار	انتشار عبارت است از صدور اوراق بهادار برای عرضه عمومی.
۱۲	انتقال قانونی	انتقال اوراق بهاداری است که به موجب قوانین خاص و یا با حکم دادگاه صالحه به شخص دیگری صورت می گیرد.
۱۳	انتقال قهری	انتقال اوراق بهاداری است که با فوت دارنده آن به وراث قانونی وی صورت می گیرد.
۱۴	انحصار	وضعیتی در بازار که سهم یک یا چند بنگاه یا شرکت تولیدکننده، خریدار و فروشنده از عرضه و تقاضای بازار به میزانی باشد که قدرت تعیین قیمت و یا مقدار را در بازار داشته باشد، یا ورود بنگاه‌های جدید به بازار یا خروج از آن با محدودیت مواجه باشد.
۱۵	اوراق اجاره	اوراق بهاداری است که براساس این ضوابط منتشر می شود و نشان دهنده مالکیت مشاع دارندگان آن، در دارایی مبنای انتشار اوراق است که اجاره داده می شود.

۱۶	اوراق بهادار	هر نوع ورقه یا مستندی است که متضمن حقوق مالی قابل نقل و انتقال برای مالک عین و یا منفعت آن باشد. "شورا"، اوراق بهادار قابل معامله را تعیین و اعلام خواهد کرد. مفهوم ابزار مالی و اوراق بهادار در متن این قانون، معادل هم در نظر گرفته شده است.
۱۷	اوراق مشارکت	اوراق بهادار با نامی که با مجوز "بورس" به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین جهت تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح های نوسازی و توسعه شرکت های پذیرفته شده در "بورس" منتشر می شود. این اوراق بدون تضمین دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انتشار می یابند.
۱۸	اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام	آن گروه از (اوراق مشارکت) (ناشر) که در سررسید نهایی و یا قبل از آن قابل تبدیل به سهام همان شرکت (ناشر) باشد.
۱۹	ایستگاه معاملاتی	پایانه معاملاتی کارگزار است که با سامانه معاملاتی بورس در ارتباط می باشد. هر "ایستگاه معاملاتی" با کدی مشخص می شود که به آن "کد ایستگاه معاملاتی" گویند. ایستگاه های معاملاتی هر کارگزار با کدهای جداگانه تعریف می شود.
۲۰	بازار خارج از بورس	بازاری است در قالب شبکه ارتباط الکترونیک یا غیرالکترونیک که معاملات اوراق بهادار در آن بر پایه مذاکره صورت می گیرد. بازار خارج از بورس در قالب شرکت سهامی تاسیس و اداره و از این پس به اختصار "شرکت" نامیده می شود.
۲۱	بازارگردان	کارگزار/ معامله گری است که با اخذ مجوز لازم و با تعهد به افزایش نقدشوندگی و تنظیم عرضه و تقاضای اوراق بهادار معین و تحدید دامنه نوسان قیمت آن، به داد و ستد آن اوراق می پردازد.
۲۲	بازارگردانی	فعالیتی است که با هدف کاهش دامنه نوسانات قیمت اوراق بهادار و تأمین نقدشوندگی آن با مجوز "سازمان" توسط "کارگزار" انجام می شود.
۲۳	بانی	شخص حقوقی است که با هدف تأمین مالی اوراق اجاره منتشر می کنند و می توانند اقدام به اجاره دارایی مبنای انتشار اوراق اجاره نمایند. بانی ممکن است فروشنده نیز باشد.
۲۴	بستن نماد	توقف معاملات هر یک از انواع اوراق بهادار طی دوره معین طبق دستورالعمل مربوطه می باشد.
۲۵	بنگاه	واحد اقتصادی که در تولید کالا یا خدمت فعالیت می کند، اعم از آن که دارای شخصیت حقوقی یا حقیقی باشد.
۲۶	پذیرش مضاعف	پذیرش اوراق بهاداری است که علاوه بر "بورس" در بورس دیگری نیز پذیرفته شده باشد.
۲۷	پذیره نویسی	فرایند خرید اوراق بهادار از ناشر و یا نماینده قانونی آن و تعهد پرداخت وجه کامل آن طبق قرارداد.
۲۸	تابلوی بورس	تابلویی است که برای ارائه اطلاعات طبقه بندی شده اوراق بهادار به کار می رود از قبیل تابلوی اصلی و فرعی، تابلو اوراق مشارکت دولتی و تابلوی اوراق مشارکت شرکت ها.
۲۹	تخلف	هرگونه فعل یا ترک فعل که منجر به نقض قانون و یا مقررات شود.
۳۰	نسویه و پایاپای	مرحله پایانی انجام معامله است که طی آن مالکیت اوراق بهادار به خریدار و وجوه حاصل از معامله به فروشنده منتقل می شود.
۳۱	تعلیق پذیرش	توقف موقت معاملات اوراق بهادار پذیرفته شده ناشر در بورس.
۳۲	تقاضا	عبارت است از اعلام آمادگی برای خرید اوراق بهادار از طرف کارگزار خریدار.
۳۳	جلسه رسمی معاملاتی	ساعاتی پیوسته از یک نشست کاری است که معاملات اوراق بهادار در این ساعات انجام می پذیرد. "بورس" می تواند در یک شبانه روز بیش از یک نشست رسمی معاملاتی داشته باشد.
۳۴	حجم مینا	تعداد اوراق بهادار از یک نوع است که هر روز باید مورد داد و ستد قرار گیرد تا کل درصد تغییر آن روز، در تعیین قیمت روز بعد ملاک باشد.
۳۵	حداقل سفارش	حداقل تعدادی از "ورقه بهادار" است که "بازارگردان" باید همواره در سفارش خرید و فروش خود در سامانه معاملات بورس نگه دارد.

	انباشته	
حداقل تعداد "ورقه بهاداری" است که "بازارگردان" آن "ورقه بهادار" موظف است در یک روز معاملاتی، معامله کند، تا تعهدات وی طبق این دستورالعمل در آن روز معاملاتی، ایفا شده تلقی شود.	حداقل معاملات روزانه	۲۷
سازوکاری برای دادوستد اوراق بهادار بر پایه انطباق سفارش های خرید و فروش مشتریان با در نظر گرفتن اولویت قیمت و زمان است.	حراج	۲۸
حساب ویژه ای است که به منظور ایفای تعهدات "کارگزاران" ناشی از فعالیت کارگزاری با هدف حمایت از سرمایه گذاران، افتتاح می شود.	حساب تضمین بورس	۲۹
موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که امکان سنجی فنی، اقتصادی و مالی "طرح نوسازی و توسعه شرکت" را تایید می کند و گزارش پیشرفت کار، نرخ بازده و دیگر اطلاعات مالی طرح سرمایه گذاری را به اطلاع دارندگان "اوراق مشارکت" می رساند حسابرسی می تواند در عین حال "حسابرس" شرکت "ناشر" هم باشد.	حسابرس	۴۰
موسسه حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران است که بر اساس ضوابط موسسات حسابرسی و بازرسان قانونی معتمد سازمان بورس اوراق بهادار تهران مصوب، ۲/۳/۱۳۷۸ شورای بورس، تعیین می شود و بر اساس ضوابط "دستوالعمل موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار" به عنوان موسسه حسابرسی معتمد سازمان پذیرفته شده است.	حسابرس معتمد	۴۱
خرید اوراق بهادار توسط کارگزار با کد معین، و تخصیص آن به مشتریان است.	خرید گروهی	۴۲
هر نوع مال منقول یا غیرمنقولی است که بتواند موضوع قرارداد اجاره قرار گیرد و مشخصات مندرج در این ضوابط را داشته باشد.	دارایی	۴۳
منظور کلیه حقوق مادی و معنوی صندوق است از جمله وجوه دریافتی از سرمایه گذاران بابت پذیره نویسی اولیه واحدهای سرمایه گذاری و صدور واحدهای سرمایه گذاری، اوراق بهاداری که از محل این وجوه به نام صندوق خریداری می شود و کلیه حقوق، منافع و سود متعلق به آنها، مطالبات صندوق از اشخاص و کارمزدهایی که مطابق اساسنامه یا امیدنامه برای صندوق دریافت می شود.	دارایی های صندوق	۴۴
حداکثر تغییرات مجاز قیمت "ورقه بهادار" در هر روز نسبت به قیمت پایانی روز معاملاتی قبل است.	دامنه مجاز نوسان	۴۵
حداکثر اختلاف بین قیمت سفارش خرید و سفارش فروش هر "ورقه بهادار" به درصد است که "بازارگردان" آن "ورقه بهادار" در سامانه معاملات بورس وارد می نماید. این درصد نسبت به قیمت سفارش خرید محاسبه می شود.	دامنه مظنه	۴۶
پایین ترین تا بالاترین قیمتی است که در آن دامنه، طی یک یا چند جلسه رسمی معاملاتی بورس، قیمت می تواند نوسان داشته باشد.	دامنه نوسان قیمت	۴۷
مهلتی است که طبق ماده ۸ برای فروش واحدهای سرمایه گذاری صندوق به قیمت مینا و تامین حداقل سرمایه مورد نیاز برای تشکیل و شروع فعالیت صندوق تعیین شده است.	دوره پذیره نویسی اولیه	۴۸
سیستم رایانه ای است که دریافت سفارش های خرید و فروش، تطبیق سفارش ها و در نهایت انجام معاملات از طریق آن انجام می شود.	سامانه معاملاتی	۴۹
مجموعه دارایی های مالی است که از محل وجوه سرمایه گذاران خریداری می شود.	سبد	۵۰
عملیاتی است که طی آن اوراق بهاداری که در سامانه معاملات به ثبت رسیده است، قابلیت معامله پیدا می کند.	سپرده گذاری	۵۱
دارندگان اوراق اجاره و مالکان مشاع دارایی می باشند.	سرمایه گذاران	۵۲
فرایند معامله و خرید و فروش اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس است که توسط "سرمایه گذار خارجی" صرفا با هدف کسب سود و بدون قصد مدیریت شرکت انجام می شود. منظور از "سرمایه گذاری خارجی" در این آیین نامه صرفا این نوع سرمایه گذاری است.	سرمایه گذاری خارجی سبد اوراق بهادار	۵۳
خرید اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس است که توسط "سرمایه گذار خارجی" جهت کسب سود و نیز مدیریت شرکت انجام می شود.	سرمایه گذاری خارجی	۵۴

	مستقیم	
درخواست خرید و یا فروش اوراق بهادار است که توسط "مشتری" به کارگزار ارائه می شود.	سفارش	۵۵
حداقل میزان سهام مورد نیاز برای آن که دارنده آن قادر به تعیین اکثریت اعضاء هیات مدیره شرکت باشد.	سهام کنترلی	۵۶
میزانی از سهام یک شرکت که دارنده آن طبق اساسنامه اختیار تعیین حداقل یک عضو را در هیات مدیره شرکت دارد.	سهام مدیریتی	۵۷
سهامدار یا سهامدارانی که توانایی هدایت سیاست های مالی و عملیاتی ناشر به منظور کسب منافع از فعالیت های آن را دارا هستند.	سهامدار / سهامداران عمده	۵۸
بخشی از سهام آن شرکت است که دارندگان آن آماده عرضه و فروش آن سهام می باشند، و قصد ندارند با حفظ آن قسمت از سهام، در مدیریت شرکت مشارکت نمایند.	سهام شناور آزاد	۵۹
نماگری است که تغییرات قیمت یا بازده یک یا مجموعه ای از اوراق بهادار را طی دوره زمانی مشخص نشان می دهد.	شاخص	۶۰
اخباری حاکی از وجود اطلاعات مهمی است که بطور غیر رسمی منتشر شده و توسط ناشر تایید یا تکذیب نشده است و احتمال می رود بر قیمت اوراق بهادار ناشر تاثیر با اهمیت داشته باشد.	شایعه	۶۱
شخص حقوقی است که ناشر می تواند سیاست های مالی و عملیاتی آن را به منظور کسب منافع از فعالیت های آن شخص، هدایت نماید.	شخص تحت کنترل	۶۲
شخص حقوقی که با رعایت قانون تجارت یا قانون خاص حسب مورد تشکیل شده باشد.	شرکت	۶۳
شرکتی که با سرمایه گذاری در شرکت سرمایه پذیر جهت کسب انتفاع، آن قدر حق رای کسب می کند که برای کنترل عملیات شرکت، هیئت مدیره را انتخاب کند و یا در انتخاب اعضاء هیئت مدیره موثر باشد.	شرکت مادر (هلدینگ)	۶۴
نهادی مالی است که فعالیت اصلی آن سرمایه گذاری در اوراق بهادار می باشد و مالکان آن به نسبت سرمایه گذاری خود، در سود و زیان صندوق شریک اند.	صندوق سرمایه گذاری	۶۵
عبارت است از اعلام آمادگی برای فروش اوراق بهادار از طرف کارگزار فروشنده.	عرضه	۶۶
منظور نخستین عرضه اوراق بهادار شرکت، پس از پذیرش آن در بورس است.	عرضه اولیه	۶۷
فروش مستقیم اوراق بهادار توسط "ناشر" به سرمایه گذاران نهادی است.	عرضه خصوصی	۶۸
عرضه اوراق بهادار منتشره به عموم جهت فروش.	عرضه عمومی	۶۹
فروش اوراق بهادار تجمیع شده تعدادی از مشتریان با کد معین کارگزار می باشد.	فروش گروهی	۷۰
هر شخص حقوقی است که اقدام به فروش دارایی می نماید.	فروشنده	۷۱
هرگونه نوسان نامتعارف در قیمت یا حجم داد و ستد اوراق بهادار ناشر اطلاق می شود.	فعالیت نامتعارف بازار	۷۲
سندی رسمی است که به منظور مشخص نمودن اوراق بهادار قابل معامله، معاملات انجام شده اوراق بهادار و قیمت آنها به تفکیک بازارهای اول و دوم، توسط بورس تنظیم و به اطلاع عموم می رسد.	فهرست نرخ های بورس	۷۳
قیمتی است که در شروع جلسه رسمی معاملاتی برای هر ورقه بهادار در تابلو بورس اعلام می شود.	قیمت آغازین	۷۴
نرخه است که اختیار تعیین آن از طرف "مشتری" به کارگزار واگذار می شود.	قیمت باز	۷۵
قیمت هر ورقه بهادار در پایان هر جلسه رسمی معاملاتی بورس است که محاسبه و توسط "بورس" اعلام می شود.	قیمت پایانی	۷۶

۷۷	قیمت پایه	قیمت مشخصی است که کارگزار عامل درخواست خود برای هر سهم اعلام می‌نماید. قیمت پایه، حداقل قیمت برای عرضه سهام اعلام شده است.
۷۸	قیمت پیشنهادی	نرخ‌ی است که برای هر واحد اوراق بهادار از طرف کارگزار وارد سامانه معاملات می‌شود.
۷۹	قیمت محدود	نرخ‌ی است که حداکثر یا حداقل آن از طرف "مشتری" به کارگزار اعلام می‌شود.
۸۰	قیمت معین	نرخ ثابتی است که توسط "مشتری" برای انجام معامله به کارگزار اعلام می‌شود.
۸۱	کارگزار	موسسه ای (شرکتی) است که با مجوز "سازمان" به نمایندگی از طرف اشخاص و یا به حساب خود حسب مورد، و براساس قوانین و مقررات مربوط، به داد و ستد اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس و سایر خدمات کارگزاری می‌پردازد.
۸۲	کارگزار متعهد پذیره نویسی	کارگزاری است که در عرضه اولیه اوراق بهادار به بورس، هماهنگی برای تامین مالی خرید بخشی از اوراق را که به فروش نمی‌رسد، به عمل آورده باشد.
۸۳	کارگزار معرف	کارگزاری که در پذیرش اوراق بهادار نقش مشاور و کارشناس را برای عرضه اولیه برعهده داشته باشد.
۸۴	کد معاملاتی	شناسه "مشتری" جهت انجام معامله اوراق بهادار در سامانه معاملات است. این شناسه به صورت حروف، عدد، و یا ترکیبی از هر دو می‌باشد.
۸۵	کد معاملاتی گروهی	شناسه ای است که برای ورود سفارش های خرید و یا فروش گروهی برای هر شرکت کارگزاری در سامانه معاملات تعریف شده است. این شناسه بصورت حروف، عدد، و یا ترکیبی از هر دو می‌باشد.
۸۶	کنترل	توانایی راهبری سیاست های مالی و عملیاتی یک واحد تجاری به منظور کسب منافع از فعالیت های آن.
۸۸	گواهی سپرده فراملی	گواهی قابل انتقالی است که توسط یک بانک خارجی در دو یا چند کشور خارجی منتشر می‌شود و نشانگر مالکیت دارنده آن بر تعداد معینی از سهام سپرده شده یک شرکت ایرانی پذیرفته شده در بورس، نزد بانک ناشر است. این گواهی بر اساس توافق قبلی شرکت ایرانی ناشر سهام و بانک خارجی و با تایید سازمان بورس، منتشر می‌شود.
۸۹	گواهی سرمایه گذاری	سندی است که مطابق اساسنامه از طرف صندوق به نام یک سرمایه گذار صادر می‌شود و معرف تعداد واحدهای سرمایه گذاری در تملک آن سرمایه گذار است.
۹۰	گواهی نامه حق تقدم (حق خرید)	گواهینامه ای است که در آن میزان حق تقدم در خرید سهم، وجوه قابل واریز و مطالبات سهامدار در صورتی که وجود داشته باشد، قید شده است.
۹۱	گواهی نامه نقل و انتقال و سپرده سهام	گواهی نامه ای است که دارایی سهام و میزان سهام سپرده شده سهامدار را نشان می‌دهد.
۹۲	مبارزه با پولشویی	به منظور هماهنگ کردن دستگاه‌های ذیربط در امر جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اخبار، اسناد و مدارک، اطلاعات و گزارش‌های واصله، تهیه سیستم‌های اطلاعاتی هوشمند، شناسایی معاملات مشکوک و به منظور مقابله با جرم پولشویی شورای عالی مبارزه با پولشویی به ریاست و مسوولیت و مزیر اقتصادی و دارایی و با عضویت وزراء بازرگانی، اطلاعات، کشور و رئیس بانک مرکزی با وظایف ذیل تشکیل می‌گردد: جمع‌آوری و کسب اخبار و اطلاعات مرتبط و تجزیه و تحلیل و طبقه‌بندی فنی و تخصصی آنها در مواردی که قرینه‌ای بر تخلف وجود دارد طبق مقررات. تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های لازم در خصوص اجراء قانون به هیات وزیران. هماهنگ کردن دستگاه های ذیربط و پیگیری اجراء کامل قانون در کشور. ارزیابی گزارش‌های دریافتی و ارسال به قوه قضائیه در مواردی که به احتمال قوی صحت دارد و یا محتمل آن از اهمیت برخوردار است. تبادل تجارب و اطلاعات با سازمان های مشابه در سایر کشورها در چهارچوب مفاد ماده (۱۱).

۹۳	محدودیت حجمی	حداکثر تعداد اوراق بهاداری است که در هر نماد معاملاتی طی هر سفارش در سامانه معاملات وارد می شود. این رقم مضرب صحیحی از واحد پایه معاملاتی متعارف است.
۹۴	مشاور پذیرش	شخصی است که به عنوان رابط اصلی متقاضی و بورس، تمام یا بخشی از وظایف متقاضی در فرآیند پذیرش را به نمایندگی از طرف وی انجام می دهد.
۹۵	مشتری	شخصی است که متقاضی خرید (یا فروش) اوراق بهادار است. "مشتری" می تواند نماینده قانونی خریدار یا فروشنده باشد.
۹۶	معاملات	خرید یا فروش اوراق بهاداری است که در بورس پذیرفته شده است. هر معامله در صورتی قطعیت می یابد که به تایید "بورس" برسد.
۹۷	معاملات خوشه ای	خرید یا فروش مجموعه ای از اوراق بهادار است که به طور یک جا معامله می شود.
۹۸	معاملات اشخاص خارجی	خرید و فروش اوراق بهادار اشخاص خارجی است که حسب مورد، پس از اخذ مجوز از مراجع ذی ربط، اقدام به معامله اوراق بهادار می کنند.
۹۹	معاملات اعتباری	معاملاتی است که درصدی از ثمن معامله از طریق بانک و یا موسسه مالی یا اعتباری تامین مالی شده باشد.
۱۰۰	معاملات با اقربا	خرید و فروش اوراق بهادار با همسر و اقربای درجه یک (طبقه اول نسبی طبق تعریف قانون مدنی) است.
۱۰۱	معاملات تجدید ساختار	انتقال اوراق بهادار از طرف شرکت مادر به شرکت های تابعه با هدف تجدید ساختار است.
۱۰۲	معاملات چرخشی	معاملاتی است که با تکمیل چرخه آن طرف یک جلسه معاملاتی، وضعیت مالکیت طرفین معامله تغییری نمی کند.
۱۰۳	معاملات دوطرفه	معاملاتی است که کارگزار هم زمان نقش کارگزار خریدار و فروشنده را بر عهده دارد.
۱۰۴	معاملات عمده	معاملاتی است که تعداد سهام مورد معامله از درصد معینی از کل سهام آن شرکت، یا حجم معاملات آن طی دوره معین، و یا حجم معاملات کل بازار طی مدت معین، بیشتر باشد.
۱۰۵	معاملات مشروط	معاملاتی است که برای انجام و یا نحوه تسویه آن، شرایطی برابر مقررات "بورس" تعیین شده باشد.
۱۰۶	معامله بلوک	معاملاتی است که در آن قواعد مربوط به محدودیت حجمی و محدودیت قیمتی رعایت نمی شود.
۱۰۷	معامله ترحیحی	انتقال سهام شرکت های دولتی به کارکنان واحدها به منظور اجرای برنامه های خصوصی سازی است که به نرخ معینی انجام می شود.
۱۰۸	مقررات	منظور قانون تجارت، قانون مالیات ها، قانون بازار اوراق بهادار، استانداردهای حسابداری و حسابرسی ملی، مصوبات هیئت وزیران، شورا، سازمان و سایر قوانین و ضوابط موضوعه در خصوص بازار اوراق بهادار و ناشر می باشد. تمامی قواعد موضوعه مرتبط از جمله تصمیمات و مصوبات هیئت وزیران، شورا عالی بورس و اوراق بهادار و سازمان می باشد.
۱۰۹	ناشر بازار خارج از بورس	ناشری که اوراق بهادار آن نزد سازمان ثبت شده و در بازار خارج از بورس پذیرفته شده باشد.
۱۱۰	ناشر بورسی	ناشری که اوراق بهادار آن در بورس پذیرفته شده باشد.
۱۱۱	ناشر غیر بورسی	ناشری که اوراق بهادار آن نزد سازمان ثبت شده ولی در بورس یا بازار خارج از بورس پذیرفته نشده است.
۱۱۲	نماد مجازی	معامله عمده در نمادی مجازی جدا از نماد اصلی انجام خواهد شد. در نماد مجازی محدودیت دامنه نوسان قیمت وجود ندارد. این نماد تا حداکثر یک ساعت پس از زمان شروع ساعت معاملات باید توسط مدیریت نظارت بر بازار بازگشایی شود.
۱۱۳	نماد معاملاتی	شناسه ای است که برای هر یک از اوراق بهادار بصورت منحصر به فرد در سامانه معاملات تعریف شده است. این شناسه می تواند بصورت حروف، عدد و یا ترکیبی از هر دو باشد.

۱۱۴	نهادهای تشکل‌های تحت نظارت	کلیه نهادها و تشکل‌هایی که بر اساس قانون، مجوز تاسیس یا فعالیت خود را از شورا یا سازمان دریافت نموده باشند از قبیل بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، کانون‌ها، بازارهای مشتقه، بورس‌های کالایی، شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و نهادهای مالی.
۱۱۵	نهادهای مالی	منظور نهادهای مالی فعال در بازار اوراق بهادارند که از آن جمله می‌توان به "کارگزاران"، "کارگزاران/ معامله‌گران"، "بازارگردانان"، "مشاوران سرمایه‌گذاری"، "موسسات رتبه‌بندی"، "صندوق‌های سرمایه‌گذاری"، "شرکت‌های سرمایه‌گذاری"، "شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی"، "شرکت‌های تامین سرمایه" و "صندوق‌های بازنشستگی" اشاره کرد.
۱۱۶	واحد پایه معاملاتی متعارف	حداقل میزان اوراق بهادار در هر معامله است که توسط "بورس" تعیین می‌شود.
۱۱۷	واحد پایه معاملاتی نامتعارف	میزان اوراق بهاداری که از واحد پایه معاملاتی متعارف کمتر است.
۱۱۸	واحد سرمایه گذاری	کوچکترین جزء سرمایه صندوق می‌باشد.
۱۱۹	واحد نظارتی	واحدی در سازمان یا بورس که حسب وظایف خود، مسئولیت نظارت بر رعایت قانون و مقررات توسط ناشر را بر عهده دارد.
۱۲۰	واحدهای سرمایه‌گذاری باطل شده	واحدهای سرمایه‌گذاری باطل شده در هر زمان، عبارت است از واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق که از زمان شروع پذیره نویسی تا آن زمان مطابق این اساسنامه باطل شده است.
۱۲۱	واحدهای سرمایه‌گذاری منتشر شده	واحدهای سرمایه‌گذاری منتشر شده در هر زمان عبارت از واحدهای سرمایه‌گذاری است که صندوق از زمان شروع پذیره نویسی تا آن زمان صادر نموده است.
۱۲۲	واحدهای سرمایه‌گذاری نزد سرمایه گذاران	واحدهای سرمایه‌گذاری است که در یک زمان معین براساس گواهی‌های سرمایه‌گذاری صادره، در مالکیت سرمایه‌گذاران است.
۱۲۳	واسط اوراق	شخص حقوقی است که به منظور نقل و انتقال دارایی به وکالت از دارندگان اوراق اجاره و انتشار آن تشکیل می‌شود.